LAPLAND
Above Ordinary

LAUSUNTO

20.6.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

HE 105/2021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Lapin liitto kiittää lausuntojen huomioimisesta tartuntatautilain valmistelussa. Esitetyt muutokset ovat pääsääntöisesti positiivisia, sillä ne selkiyttävät matkustuslinjauksia ja mahdollistavat myös vapaa-ajan matkailun avaamista hallitusti COVID-19 rokotekattavuuden lisääntyessä.

Lapin liitto esittää huomioitavaksi ja tarkennettavaksi seuraavia asioita:

- **Suomen matkustuslinjausten tulee noudattaa EU:n linjauksia, jotta kilpailukyky ja markkina-asema saadaan turvattua tärkeimmällä päämarkkinalla. Tämä tarkoittaa toisen testin vaatimuksesta luopumista.**

  Esityksessä Suomeen saapuvilta edellytetään jotain seuraavista: luotettava todistus rokotussarjasta, negatiivisesta testituloksesta tai sairastetusta taudista. Negatiivisen testitodistuksen esittäneiltä vaaditaan kuitenkin 15.10.2021 saakka toinen testi 72 - 120 tunnin päästä maahan saapumisesta. Lisäksi matkustajia ohjeistetaan välttämään lähikontakteja toisen testin negatiiviseen tulokseen saakka. Tämä saatetaan tulkita omaehtoiseksi karanteeniksi, jolloin sillä on matkustusta estävä vaikutus. Toisen testin vaatimus ei noudata EU:n linjaa ja siitä tulisi luopua kokonaan.

- **Riskiperusteisuudesta luopumista tulee arvioida suhteessa EU:n suositukseen liikennevalomallista. Myös EU:n ulkorajojen kautta tuleva matkustus tulee sallia luotettavien todistusten avulla.**

  Tähän saakka Suomeen on voinut saapua vapaasti matalan ilmaantuvuuden (alle 25/ 100 000/ 14 vrk) maista. Lakiluonnoksessa ei tätä riskiperusteisuutta ole eli jatkossa eri maiden COVID-19 tilannetta ei arvioida esimerkiksi ilmaantuvuusluvun tai muun vastaavan mittarin näkökulmasta. Maahantulo mahdollistetaan kaikista maista edellä mainittujen luotettavien todistusten avulla.

  Riskiperusteisuuden puuttuminen selkeyttää matkustusta ja lisää ennakoitavuutta, mikä on positiivinen asia. Toisaalta se merkitsee sitä, että testaus vaaditaan myös pienen riskin

LAPIN LIITTO
Hallituskatu 20 B, PL 8056
96101 Rovaniemi
Puhelin 040 – 359 1000
Faksi 016 318 705
info(at)lapinliitto.fi
www.lapinliitto.fi

maista tuleville matkustajille, mikä on resurssien sitovuuden ja riittävyyden kannalta ongelmallista.

EU on suositellut ns. liikennevalomallia, jossa toimenpiteet suhteutetaan lähtömaan tautitilanteeseen. Ulkorajojen osalta alle 75 ilmaantuvuuden maista tuleville ei tulisi asettaa erillisiä terveysturvallisuuteen liittyviä rajoitteita.

Lakiluonnoksessa tulisi vielä arvioida, onko EU:n liikennevalomallin soveltaminen ns. vihreiden maiden kohdalla resurssien riittävyyden ja matkailun avaamisen kannalta selkeämpi ratkaisu kuin riskiperusteisuudesta luopuminen kokonaan. Lisäksi on tärkeä varmistaa, että myös EU:n ulkorajojen kautta tuleva matkustus toteutuu luotettavien todistusten avulla.

- **Lakiluonnoksessa esitettyjä lasten ikärajoja on selkiytettävä.**

  Lakiluonnoksessa todistukset edellytetään vuonna 2005 tai sitä ennen syntyneiltä. Tämä linjaus on ongelmallinen, sillä vasta loppuvuodesta 16 -vuotta täyttävät eivät vielä ole saaneet rokotuksia, mutta heiltä edellytetään todistuksia. Todistukset pitäisi edellyttää 2004 tai sitä ennen syntyneiltä.

- **Kannatamme lakiluonnoksen voimassaoloa 31.12.2021 saakka.**

  Lakiluonnoksessa on vaatimus toisesta testistä 15.10.2021 saakka. Ensisijaisesti Lapin liitto vaatii toisen testin vaatimuksesta luopumista kokonaan. Mikäli tämä ei ole mahdollista, esitetty 15.10.2021 tulee olla ehdoton takaraja, jolloin toisen testin vaatimus on poistettava.

Mika Riipi
Maakuntajohtaja
Lapin liitto

LAPIN LIITTO
Hallituskatu 20 B, PL 8056
96101 Rovaniemi
Puhelin 040 – 359 1000
Faksi 016 318 705
info@lapinliitto.fi
www.lapinliitto.fi